

600 meter

er grænsen for, hvor langt pendlere og beboere vil gå til kollektiv trafik.

At projektleder, cand.techn.soc. Michael Nørgaard

Fingerplanen til debat:

I gåafstand til stationen

Det skal være attraktivt at bruge gang som transportmiddel i hverdagen; det kan understøtte mobilitet og få folk til at fravælge bilen. Men gåturen skal være spændende og varieret, lyder budskabet fra professor Bente Klarlund Pedersen.

Større befolkningstæthed, flere biler og mere trængsel sætter hovedstadsområdet under pres og efterspørgslen på mobilitet stiger. I nogle årtier har et bærende princip i Fingerplanen været det såkaldte *stationsnærhedsprincip*, der betyder, at udlæg af boliger og erhverv som hovedregel har skullet placeres maksimalt 600 meter fra en station. Det er forudsat og undersøgelser peger på, at 600 meter er grænsen for, hvor langt pendlere og beboere vil gå til kollektiv trafik og dermed fravælge bilen. I øjeblikket er "Forslag til Fingerplan 2019" i høring og med forslaget en række kommunale projektønsker, der ikke overholder *stationsnærhedsprincippet*. Risikoen er, at trængsel og tidsspilde i trafikken øges, fordi der bliver for langt at gå.

Folk går, hvis der er spændende

Men hvordan er det med gang, fodgængere og gåafstand set med videnskabelige briller. Vi har spurgt professor Bente Klarlund Pedersen, der er ekspert i motion og sundhed og netop har en passion for at gå. Og ifølge professoren er der mange andre parametre end afstanden, der har betydning for om folk vil gå.

- Der skal være noget at opleve, når man går. Hvis byerne er æstetiske og ruten spændende, så vækker det nysgerrigheden. Forskningen viser, at folk simpelthen går mere og længere i tæt befolkede områder, hvor der også er butikker og restauranter og også er mere tilbøjelige til at bruge offentlig transport. Flere går også, når der er forbundne gader og grønne rekreative

rum og områder på gåturen, siger Bente Klarlund Pedersen. I 2016 blev dette dokumenteret i en undersøgelse i 10 lande på 5 kontinenter.

- Rom er et eksempel, hvor indbyggerne tager det pæne tøj på og går lange ture. Mens Ørestaden i København er det modsatte; et område, der på ingen måde inviterer til at gå, vurderer Bente Klarlund.

Gå – det er sundt

Og så er der det med sundheden, stigende problemer med overvægt livsstilssygdomme, sukkersyge, depression, stress, angst, hjertekarsygdomme m.m. Gang og gåture er ikke universalmedicin mod disse dårligheder, men næsten.

- Man kan få rigtig meget sund-

hed, hvis man gør det attraktivt at gå. Det kan forskningen dokumentere, siger Bente Klarlund Pedersen. Motionsløb, cykelsport og ekstrem-sport tiltrækker mange, men skræmmere også andre, som efterspørger noget andet. Og her kan gang være et bud, der rummer mange fordele.

- Det er faktisk muligt at være sund og fysisk aktiv uden at dyrke sport. En gå-trend kan appellere til alle, så det handler om at sælge budskabet om mulighederne og alle de gode effekter ved gang. Det er sundt at gå, men det er altså ikke nok, at der er grønne parker, byen skal være spændende og varieret, siger Bente Klarlund

Hvor langt folk vil gå beror altså på flere faktorer end afstanden, fx om ruten er spændende, tryk og sikker. Afstand betyder rejsetid, så selvfølgelig har afstanden betydning, når man skal til og fra arbejde.

Gang og mobilitetsplanlægning

Fordelene ved gang er altså mange, og der er da også en stigende erkendelse af, at gang har været over-set som en del af mobilitetsplanlægningen. Vi har ligefrem set eksempler

på, at fortove er blevet reduceret for at give plads til cykelstier. Der er ingen tvivl om hierarkiet i trafikken.

Norge har en national fodgængerstrategi, og Oslo har en fodgængerstrategi, hvor målsætningerne er, at flere skal gå mere hele året, det skal være attraktivt og trygt at gå for alle. Og – ikke mindst – så skal hensynet til gående være en central del af al planlægning.

Fingerplanens stisystem

Udover stationsnærhedsprincippet, så er gang også relevant i forhold til stisystemet i Fingerplanens område. Grønne og rekreative områder mister betydning, hvis de ikke er tilgængelige.

Stinettet i hovedstadsområdet har til formål at skabe størst mulig offentlig tilgængelighed til alle hovedstadsområdets grønne områder. I Fingerplan 2013 blev fastlagt regler for planlægning af et sammenhængende overordnet rekreativt stinet.

Visse steder i hovedstadsområdet mangler der stistrækninger, for at der er sikret tilstrækkelig sammenhæng i det rekreative stinet.

Man kan få rigtigt meget sundhed, hvis man gør det attraktivt at gå. Det kan forskningen dokumentere, siger Bente Klarlund Pedersen.

Fingerplan 2019 angiver disse strækninger som "missing links", hvor kommuneplanerne skal sikre sammenhæng, eventuelt i første omgang ved at fastlægge en principiel linjeføring.

GRATIS KONFERENCE

25. april 2019 kl. 10-15

Fængslet i Horsens

LANDSBYERNES FREMTID

Kom og hør om de overordnede tanker og de konkrete eksempler.

Mød forskere, Erhvervsministeriet, Realdania, kommunale praktikere, politikere og borgere. Som opfølgning på landsbyudvalgets arbejde og de nyeste lovændringer inviterer Realdania, DGI og Lokale- og Anlægsfonden sammen med Byplanlaboratoriet til konference.

Konferencen er målrettet praktikere og politikere i kommunerne. Tilmeld dig på byplanlab.dk

dansk byplan
laboratorium